

Ontwerp-projectplan Waterwet

Het aanpassen van het leggerprofiel van waterloop 211042 in Uden.

Document titel: Aanpassen van het leggerprofiel van leggerwaterloop 211042 te Uden

Status: Ontwerp projectplan

Datum: 16-06-2022

Auteur: P. Daverveld

Inhoudsopgave

1 Ontwerp projectplan Waterwet

1.1	Deel I	Verkleinen leggerprofiel	4
1.2	Deel II	Verantwoording	10
1.3	Deel III	Rechtsbescherming	11
1.4	Deel IV	Bijlagen	12

Ontwerp projectplan Waterwet

Leeswijzer

Het ontwerp projectplan bestaat uit vier delen. In deel I wordt beschreven wat het waterschap gaat doen, wat de hydrologische onderbouwing is van de legger aanpassing en hoe het werk wordt uitgevoerd. Deel II geeft een toelichting op waarom dit werk wordt uitgevoerd. Deel III geeft informatie over de rechtsbescherming en de procedures, en deel IV bevat de bijlagen.

.

1.1 DEEL I Het aanpassen van het leggerprofiel van waterloop 211042.

Aanleiding

Aan de Erfstraat in Uden is leggerwaterloop 211042 gelegen. De leggerwaterloop wordt vanaf één zijde onderhouden. Door aanwezige obstakels van voor 2010 aan beide zijde van de waterloop is het niet mogelijk de waterloop twee zijdig te onderhouden conform de pijlers uit Toekomst bestendig onderhoud (TBSO). Door de leggerwaterloop en de beschermingszones aan te passen kan de onderhoudswijze van de legger volledig voldoen aan de pijlers uit TBSO.

- Huidige onderhoudswijze is niet optimaal.

- De waterloop is vanaf één zijde bereikbaar. Deze zijde bestaat uit een berm met wilgen dicht op elkaar, circa 3 meter van de insteek. De andere zijde van de waterloop staat vol met begroeiing, obstakels, tuinen en gebouwen van derden van voor 2010 en is daardoor niet toegankelijk. De zijde van waaruit onderhoud gepleegd wordt (berm) is niet optimaal voor beheer en onderhoud vanwege de aanwezigheid van wilgen (voor 2010). Conform de beleidslijnen van “toekomst bestendig onderhoud” kan er niet 1 meter uit de kant worden gereden. Tevens is de huidige ruimte in de beschermingszone maar 3 meter breed i.p.v. de gewenste 5 meter. Ontstaan van de situatie is naar alle waarschijnlijkheid door gebrek aan toezicht en handhaving.

- De waterloop is voor een gedeelte over gedimensioneerd

- De leggerwaterloop is 425 meter lang. Over een lengte van 260 meter is de leggerwaterloop hydrologisch over gedimensioneerd. De leggerwaterloop heeft over een lengte van 260 meter een boven breedte van 12 meter. De leggerwaterloop heeft over de resterende lengte een boven breedte van 6 meter. De richtlijnen uit TBSO schrijven voor dat waterlopen breder dan 6 meter bij voorkeur vanaf twee zijden onderhouden dient te worden. Dat is in de huidige situatie alleen mogelijk indien er handhavingszaken gestart worden voor de aanwezige obstakels. De obstakels zijn echter allen van voor 2010. Het feit dat de obstakels van voor 2010 zijn, betekent dat deze onder de overgangsbepaling vallen. Na hydrologische toetsing is gebleken dat het leggerprofiel over de gehele lengte terug gebracht kan worden zodat de maximale boven breedte van de waterloop 6 meter bedraagt. Daarom is er geen noodzaak om van twee zijden te moeten onderhouden

- Externe ontwikkeling Erfstraat 11

- Aan de Erfstraat 11 in Uden wil een bedrijf uitbreiden. In de huidige situatie staat er een bedrijfspand van voor 2010 dicht op de waterloop (4-5 meter). Tevens staan er een fietsenstalling en begroeiing in de 5 meter obstakel vrije zone. In de nieuwe situatie wil dit bedrijf het pand verder van de waterloop plaatsen en langs de waterloop een rijbaan realiseren. De rijbaan is nodig t.b.v. de bereikbaarheid van het nieuwe pand. Door ruimte gebrek wil het bedrijf graag gebruik maken van een deel van onze leggerwaterloop. Het idee is om de leggerwaterloop over een lengte van 100 meter te versmallen zodat er voldoende ruimte is om een veilige rijbaan te creëren. De locatie van de gewenste uitbreiding is ter hoogte van het over gedimensioneerde stuk leggerwaterloop. Tijdens vooroverleg met Gemeente Uden, district Beneden Aa en afd. vergunning van Waterschap Aa en Maas blijkt dat het versmallen van de leggerwaterloop mogelijk is onder specifieke voorwaarden waarvoor een vergunningsplicht geldt conform artikel 6 (gedeeltelijk dempen oppervlaktewater) en artikel 8 (aanbrengen oeverbescherming) conform keur oppervlaktewater Aa en Maas. De initiatiefnemer zal daarvoor een vergunning aanvragen medio 2022. De werkzaamheden en kosten voor versmalling van de leggerwaterloop zullen geheel bij de initiatiefnemer berusten.

- **Samenwerking met gemeente Maashorst**
 - o Op verzoek van Waterschap Aa en Maas is de Gemeente Maashorst bereid de bestaande wilgen in de berm te verplaatsen naar de insteek van de waterloop met een onderlinge afstand van 10 meter hart op hart. Daarmee ontstaat er een 5 meter toegankelijke onderhouds strook conform de pijlers van TBSO. Ook is de gemeente Uden bereid op de berm een zakelijk recht te laten rusten t.b.v. beheer en onderhoud van de waterloop en bij te dragen in kosten voor aanpassing van het leggerprofiel.
Gemeente Maashorst is daartoe bereid gezien een deel van de leggerwaterloop in eigendom is van de gemeente (west zijde).

Doel

Het doel is meerledig, namelijk:

1. Het leggerprofiel van leggerwaterloop 211042 aanpassen zodat veilig en robuust onderhoud van de leggerwaterloop mogelijk gemaakt wordt;
 2. Het leggerprofiel aanpassen om de ontwikkeling aan de Erfstraat 11 mogelijk te maken;
- **Ligging en begrenzing van de leggerwaterloop**
In onderstaande overzichten wordt de locatie van de leggerwaterloop, ontwikkeling aan de Erfstraat 11 en de locatie van de huidige obstakels weergegeven.

Overzicht kaart met duiding

- Blauwe stippellijn : Tracé waar de leggerwaterloop versmald moet worden (foto 3 en 4)
- Dikke blauwe lijn : Tracé waar huidig leggerprofiel prima is geen aanpassingen gedaan worden(foto 1 en 2)
- Rode stippellijn : Berm met wilgen, huidige en toekomstige aan te passen onderhoud strook
- Oranje lijn : Tracé met obstakels van voor 2010
- Groene Stippellijn : Initiatief derden, Erfstraat 11
- Blauwe stip : Locatie foto 1 en 2
- Groene stip : Locatie foto 3 en 4

Overzicht kaart in luchtfoto

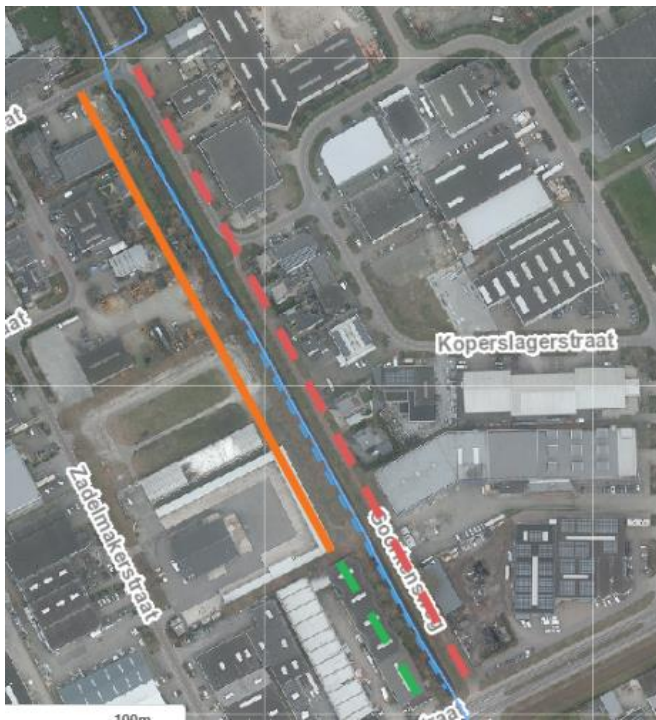

Foto 1 (geen aanpassing nodig)

Foto 2 (huidige overgang smal-breed)

Foto 3 (breed profiel met obstakels)

Foto 4 (idem als 3)

Hydrologische toets

Op basis van de hydrologische toets blijkt dat de leggerwaterloop is over gedimensioneerd. Foto 3 en 4 geven goed weer hoe groot de over gedimensioneerde leggerwaterloop is (12 meter boven breedte). Foto 1 geeft weer hoe de leggerwaterloop eruit komt te zien na aanpassing van het leggerprofiel. De boven breedte van de waterloop op foto 1 bedraagt circa 5,5 meter. De boven breedte van het aangepaste leggerprofiel bedraagt 6 meter. Dat is meer dan noodzakelijk conform hydrologische toets (circa 5m). In bijlage IV is de hydrologische analyse opgenomen.

Duiding gebied

Het gebied bovenstrooms van de leggerwaterloop bestaat voor een groot deel uit landbouw gronden welke gevoelig zijn voor droogte (zand en grind gronden). Het aansluitende gebied ten oosten van de leggerwaterloop bestaat voornamelijk uit industriegebied. Dit industriegebied is hydrologisch neutraal gebouwd wat betekent dat hemelwater op eigen en gemeentelijke terreinen wordt geborgen. Dit hemelwater komt nauwelijks tot afstroom vanwege de structuur van de bodem, zand en grind. Door het droogte gevoelige landbouw gebied en doordat het aansluitende oostelijke industrieterrein hydrologisch neutraal is gebouwd, is het niet nodig extra bergingscapaciteit in leggerwaterloop 211042 te hebben. De dichtstbijzijnde benedenstrooms gelegen stuw heeft door het jaar heen nauwelijks afvoer. Hemelwater vast houden bij de bron is noodzakelijk in dit gebied vanwege de grote infiltratie capaciteit van de bodem. Kortom, leggerwaterloop 211042 hoeft niet zo breed te zijn dan dat deze in het huidige geval is.

Algemeen

De gewenste aanpassing van het leggerprofiel zorgt voor een aanpassing van het geldende bestemmingsplan. Een deel van het eigendom van de gemeente Maashorst bestaat nu uit water dat ook zo is opgenomen in het bestemmingsplan. In de toekomstige situatie zal een deel van het eigendom bestaan uit grond. De aangepaste waterloop behoudt de leggerstatus en blijft daarom in beheer en onderhoud bij Waterschap Aa en Maas.

• Beschikbaarheid gronden

De legger aanpassing vindt plaats op gronden van het Waterschap en de gemeente Maashorst. Er hoeft geen grond te worden verworven.

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden hoeven er geen aangrenzende percelen worden betreden van particulieren. De werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd vanaf de berm welke in eigendom is van gemeente Maashorst.

Effecten van het plan

De effecten van de maatregelen zijn positief.

- De wijze waarop het beheer en onderhoud van de waterloop kan worden uitgevoerd is geborgd door te voldoen aan de pijlers van toekomstbestendig onderhoud;
- Er hoeft geen (langdurig) traject opgestart te worden waarin (onnodig) maatwerkvoorschriften worden opgelegd om twee zijdig onderhoud mogelijk te maken;
- De ontwikkelingen aan de Erfstraat 11 zijn in het voortraject positief getoetst op vergunbaarheid. De daadwerkelijke vergunning is nog niet aangevraagd en definitieve toetsing zal dan pas plaats vinden;
- De aanpassing van het leggerprofiel geeft positief invulling van enerzijds bestaande knelpunten voor zowel waterschap als gemeente, anderzijds het meedenken en vergunnen van een initiatief van derden;

- **Wijze waarop het werk zal worden uitgevoerd**

De versmalling van de leggerwaterloop zal gebeuren door in de lengte van de waterloop grond aan te brengen. Om de aangebrachte grond op zijn plek te houden is het nodig dat er onderwater beschoeiing geplaatst wordt. De beschoeiing zal onder het regulier waterpeil komen te staan. De beschoeiing bestaat uit natuurlijk materiaal dat op termijn vergaat. De ontstane graszoden dienen de fundering van de vergane beschoeiing op termijn over te nemen. Gezien de eenvoud van het project zal District Beneden Aa de werkzaamheden begeleiden en onderhands aanbesteden.

De werkzaamheden ter hoogte van het tracé aan de Erfstraat 11 zullen worden uitgevoerd door genoemde initiatiefnemer ter plaatse. Deze zal de werkzaamheden moeten uitvoeren conform de voorwaarden in de nog te verlenen vergunning.

De waterloop zal indien nodig ter plaatse tijdelijk worden afgedamd. De doorstroming van het oppervlaktewater zal te allen tijde gewaarborgd blijven.

7. Beschrijving van de te treffen voorzieningen, gericht op het ongedaan maken of beperken van nadelige gevolgen.

7.1 Beperken nadelige gevolgen van het plan

Het plan heeft geen nadelige effecten op de omgeving of het watersysteem en betreft een zeer kleinschalige maatregel.

7.2 Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering

De uit te voeren werkzaamheden worden in overleg met de naastgelegen eigenaar, gemeente Maashorst, afgestemd. Materieel en materialen kunnen via de huidige berm van de gemeente Maashorst worden aan- en afgevoerd. Indien nodig worden rijplaten toegepast om spoorvorming van de ondergrond te voorkomen. Tevens worden tijdig alle kabels en leidingen die mogelijk in de berm aanwezig zijn in beeld gebracht. Daadwerkelijke beperkingen van nadelige gevolgen van de uitvoering zijn niet aan de orde.

7.3 Financieel nadeel

Als gevolg van dit projectplan is geen financiële schade voorzien die aan de uitvoering van het project in de weg staat.

Indien een belanghebbende ten gevolge van dit besluit toch schade lijdt of zal lijden, die redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en ten aanzien waarvan de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd, kan op grond van artikel 7.14 van de Waterwet een verzoek om schadevergoeding worden ingediend.

De kosten van het versmallen van de leggerwaterloop zullen ter hoogte van de Erfstraat 11 geheel door de initiatiefnemer (vergunning aanvraag) worden uitgevoerd en gefinancierd. Het overige deel van de leggerwaterloop welke versmald gaat worden wordt gefinancierd door Waterschap Aa en Maas en gemeente Maashorst.

8. Legger, beheer en onderhoud

8.1 Legger

Omdat de waterloop in afmeting veranderd dient de legger (leggerprofiel) te worden aangepast. Ook zal de beschermingszone aan de westzijde worden verkleind tot 1 meter van de nieuwe insteek.

8.2 Beheer en onderhoud

Het Waterschap Aa en Maas voert het beheer en onderhoud uit. Door het verkleinen van het leggerprofiel zullen er minder maaierwerkzaamheden plaats vinden in totale hoeveelheid. Tijdens (regulier) onderhoud zal er minder bagger en maaisel vrij komen. De waterloop wordt hiermee goedkoper en gemakkelijker in onderhoud.

9. Samenwerking

Het verkleinen van de waterloop gebeurt in overleg en in samenwerking met de gemeente Maashorst. De naastgelegen particuliere eigenaren (gemeente is aanliggend) zullen op de hoogte gebracht worden door het toesturen van het projectplan waterwet.

1.2 DEEL II VERANTWOORDING

1. Verantwoording op basis van wet- en regelgeving

Als een waterschap een waterstaatswerk wil aanleggen of wijzigen, dient op grond artikel 5.4 Waterwet een (ontwerp) projectplan te worden vastgesteld, met daarin een beschrijving van het werk en de wijze waarop dat zal worden uitgevoerd én een beschrijving van de voorzieningen om nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk ongedaan te maken of te beperken. Het werk dient bij te dragen aan de doelstellingen van de Waterwet waaronder:

- voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met;
- bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en;
- vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen (artikel 2.1).

2. Verantwoording op basis van beleid

2.1 Toets beleid waterschap

Het verkleinen van de leggerwaterloop valt binnen het beleid van het conserveren van water op hoge zandgronden zoals opgenomen als doelstelling in het waterbeheerplan 2022-2026 van Waterschap Aa en Maas

In het Waterbeheerplan staat als doel: **Voldoende water en robuust watersysteem**

Wij streven naar een gezond, robuust en veerkrachtig watersysteem:

een systeem dat kan omgaan met de gevolgen van klimaatverandering (piekbuien en extreme droogte) en dat flexibel kan worden ingezet om voldoende water voor verschillende functies te leveren. In de periode 2022 - 2026 pakt Aa en Maas een zeer groot deel van de verdrogingsopgave in het gebied aan en zet in op het conserveren.

2.2 Toets overig beleid

Het verkleinen van het leggerprofiel om onderhoud veilig en efficiënt te maken past in de beleidskaders van Toekomst bestendig onderhoud.

3. Verantwoording van de keuzen in een project

N.V.T

4. Benodigde vergunningen en meldingen

Voor het verkleinen van het leggerprofiel is een watervergunning noodzakelijk. Omdat het een project in eigen beheer is dient een projectplan te worden opgesteld. Verder zijn er geen vergunningen van toepassing. Door de aannemer zal, in verband met graafwerkzaamheden, nog een KLIC-melding (kabels en leidingen) worden verricht.

1.3 DEEL III RECHTSBESCHERMING

UITGEBREIDE UNIFORME OPENBARE VOORBEREIDINGSPROCEDURE (AFD. 3.4 Awb)

Zienswijze

Als een ontwerp-projectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt. Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Voordat het waterschap een definitieve beslissing neemt, kunnen belanghebbenden en ingezetenen gedurende deze periode hun zienswijze op dit ontwerp-projectplan kenbaar maken. Dat kan schriftelijk of mondeling. Er zijn naar verwachting geen zienswijze te verwachten omdat er reeds contact is geweest met de direct aanliggende eigenaar, de gemeente Uden. Voor de naast gelegen particuliere eigenaren is verkleining van het leggerprofiel enkel een voordeel.

Beroep en hoger beroep

Als het projectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt. Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Gedurende zes weken vanaf de dag na die waarop het besluit ter inzage *is gelegd kan beroep worden ingesteld* bij de rechtbank. Degenen die tijdig een zienswijze hebben ingediend en belanghebbenden aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten geen zienswijzen te hebben ingediend, kunnen beroep indienen. Voor het indienen van een beroepschrift is griffierecht verschuldigd. Tegen de uitspraak van de rechtbank kan vervolgens hoger beroep worden ingediend bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Crisis- en herstelwet

Op de vaststelling van een projectplan is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat de belanghebbenden in het beroepschrift moeten aangeven welke beroepsgronden zij aanvoeren tegen het besluit. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd. Belanghebbenden wordt verzocht in het beroepschrift te vermelden dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

Verzoek om voorlopige voorziening

Het projectplan treedt na vaststelling in werking, ook al wordt er een bezwaar- of beroepschrift ingediend. Dit betekent dat de maatregelen opgenomen in het projectplan kunnen worden uitgevoerd. Om dit te voorkomen kunnen belanghebbenden gelijktijdig of na het indienen van een beroepschrift een zogenaamd “verzoek voor het treffen van een voorlopige voorziening” worden gevraagd bij de Voorzieningenrechter van de rechtbank. Ook in dat geval is griffierecht verschuldigd.

1.4 DEEL IV BIJLAGEN

- Hydrologisch advies te verkleinen leggerwaterloop.

De watergang loopt door stedelijk gebied waardoor het moet voldoen aan de norm van $T=100$. Volgens de modellen stroomt er $0,22\text{m}^3/\text{seconde}$ door de watergang bij een $T=100$.

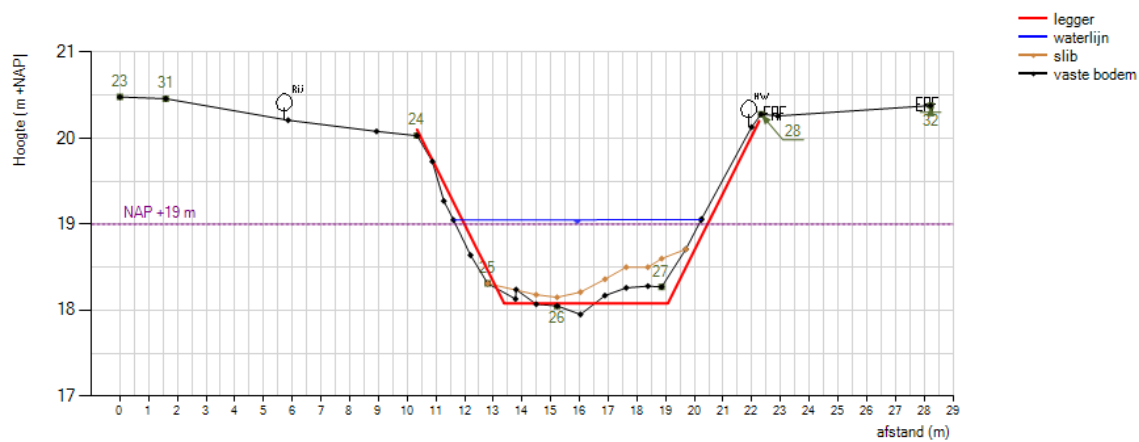
Huidige profielen:

Er zit veel verschil in het profiel van de watergang. De watergang heeft brede en smallere stukken.

Hieronder zijn twee profielen van de huidige watergang te zien.

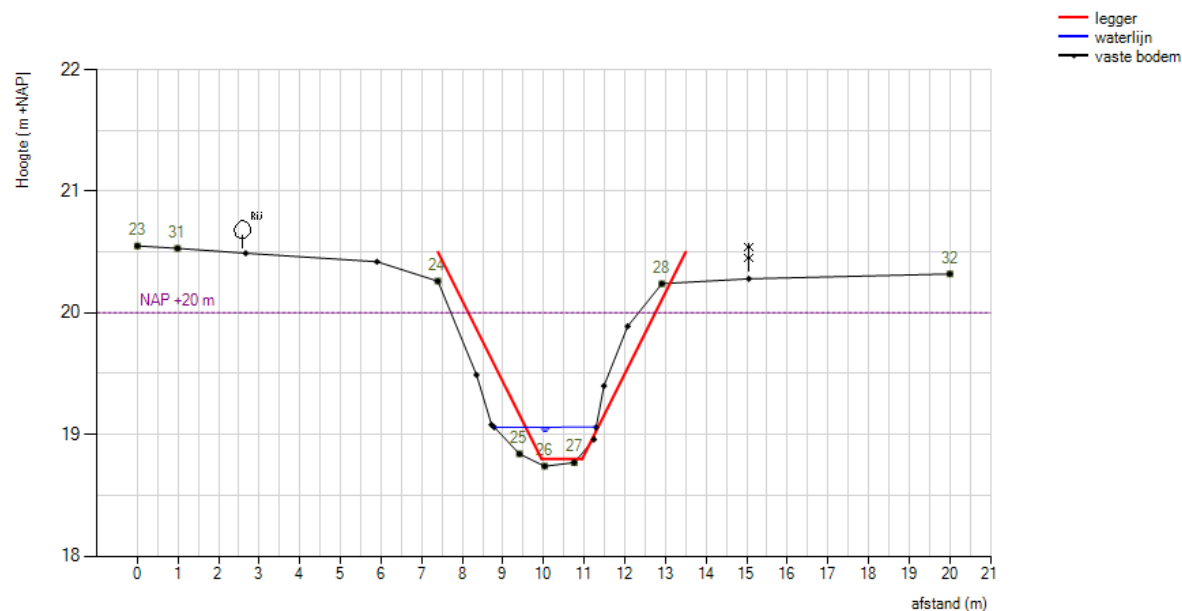
Breed profiel:

211042P0250 (18-3-2011)

Smal profiel:

211042P0280 (9-2-2010)

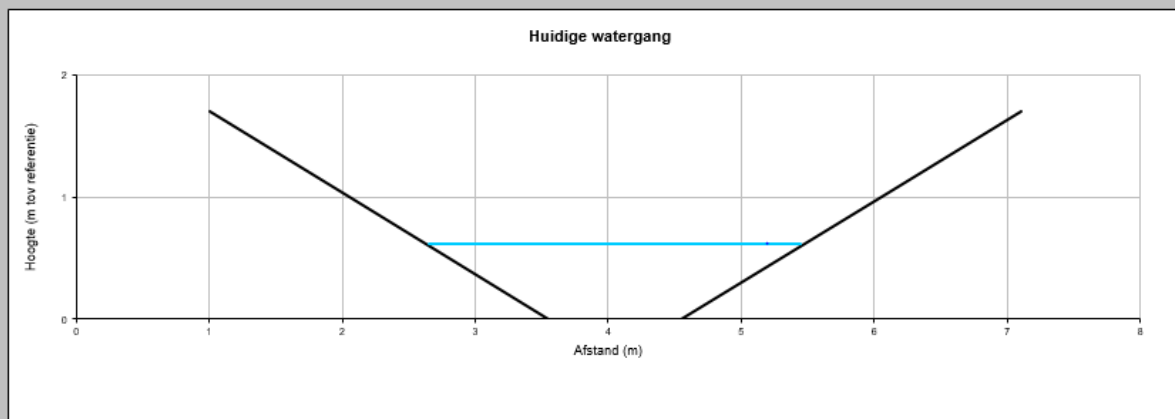
Model toetsing T=100

Huidig leggerprofiel

Verhang	0,0002	eenheid	m/m
Bos&Bijkerk	33		m ^{1/3} /s
Kmanning	21,0		m ^{1/3} /s
Waterdiepte	0,62		m
A	1,50		m ²
O	3,16		m
R	0,47		m
Breedte op waterlijn	2,80		m
Debiet	0,271		m ³
Stroomsnelheid	0,18		m/s

Bodem Breedte	1	eenheid	m
Talud 1 links	1,5		t...
Talud 1 rechts	1,5		t...
Talud 2 links	1,5		t...
Talud 2 rechts	1,5		t...
Talud 3 links	1,5		t...
Talud 3 rechts	1,5		t...
Knikhoogte 1	1		m t.o.v. bodem
Knikhoogte 2	1		m t.o.v. bodem
Insteek	1,7		m t.o.v. bodem

Formule Manning $Q = A \cdot R^{2/3} \cdot K_m \cdot s^{0.5}$

Nieuw leggerprofiel

Verhang	0,0002	eenheid	m/m
Bos&Bijkerk	33		m ^{1/3} /s
Kmanning	21,0		m ^{1/3} /s
Waterdiepte	0,62		m
A	1,50		m ²
O	3,16		m
R	0,47		m
Breedte op waterlijn	2,80		m
Debiet	0,271		m ³
Stroomsnelheid	0,18		m/s

Bodem Breedte	1	eenheid	m
Talud 1 links	1,5		t...
Talud 1 rechts	1,5		t...
Talud 2 links	1,5		t...
Talud 2 rechts	1,5		t...
Talud 3 links	1,5		t...
Talud 3 rechts	1,5		t...
Knikhoogte 1	1		m t.o.v. bodem
Knikhoogte 2	1		m t.o.v. bodem
Insteek	1,1		m t.o.v. bodem

Formule Manning $Q = A \cdot R^{2/3} \cdot K_m \cdot s^{0.5}$

